

sionens årsberetning for finansåret 1965-66, der vil blive afgivet til folketinget ved samlingsens åbning i oktober måned d. å., at medtage en redegørelse for de af udvalget rejste spørgsmål.*)

Inden man herefter går over til de af folketingsudvalget under spørgsmål 3-6 ønskede redegørelser, mener man det rigtigt at minde om, at kommissionen ved sin nedsettelse fik til opgave at fremme den fredelige udnyttelse af atomenergien og til samfundets gavn at søge at nyttiggøre den nyligt ved teoretisk videnskabelig forskning opnåede viden om kernestrukturen. Der pegedes herved på, at det fremtidige videnskabelige og tekniske forskningsarbejde ville få berøring med en række videnskabsområder, f. eks. medicin, biologi, geologi og jordbrugslære, samt områder inden for teknik og industri. Uanset dette meget brede sigte med forsøgsanlæggets arbejde måtte anlægget betragtes som en sammenhængende helhed, hvor hver enkelt afdeling havde sin nødvendige rolle at spille, og dette synspunkt har senere erfaringer stærkt bekræftet. Mangfoldigheden af opgaverne kan fra en senere periode belyses ved den til regeringens økonomiudvalg den 9. december 1963 af repræsentanter for teknisk-videnskabeligt forskningsråd og atomenergikommissionen under daværende økonomiminister Philips ledelse afgivne fællesindstilling (jfr. kommissionens årsberetning for finansåret 1963-64, side 81). Det hedder heri, at der mellem forskningsrådet og atomenergikommissionen er enighed om uden ændringer at videreføre nedennævnte aktiviteter på Risø:

Almindelig forskning inden for plasmafysik, nukleare data, faststoffysik, radio- og kernekemi, strålingskemi samt metallurgisk forskning.

Konservering af levnedsmidler, sterilisering af instrumenter m. v. ved bestråling. Forædling af planter ved bestråling.

Bistand ved undersøgelser af uranforekomster på Grønland.

Helsefysik, sikkerhedsforanstaltninger.

Kontrol med radioaktivt nedfald. Meteorologi.

Deltagelse i internationalt samarbejde.

Herudover forventedes der en indsats

inden for forskning og udviklingsarbejde vedrørende reaktorkonstruktion, og der blev i indstillingen som allerede nævnt i skrivelsen af 15. december f. å. givet udtryk for ønskeligheden af, at Risø søger at bistå med løsningen af forskningsopgaver af betydning for den danske industris udvikling uden for det nukleare område.

Det vil umiddelbart ses, at navnlig de punkter, om hvis videreførelse der var enighed mellem forskningsrådet og atomenergikommissionen, indeholder betydelige elementer af, hvad man almindeligvis ville betegne som grundforskning, omend grundforskning af en vis formålsbestemt karakter. For en del af disse arbejdsopgaver gælder det, at besiddelsen af forsøgsreaktorerne har skabt mulighed for løsningen af hidtil uigennemførlige forskningsopgaver af væsentlig karakter, og for dem alle gælder det, at programmer inden for dette område fastlægges i fuld forståelse og samarbejde med andre interesserede — højere læreanstalter, erhvervsvirksomheder m. v. — og med fornøden hensyntagen til kommissionens økonomiske og personelle ressourcer.

Det må herved have i erindring, at industrien, hvad ofte er blevet fremhævet under kommissionens overvejelser, har den dobbelte interesse dels at kunne få støtte til løsning af dagsaktuelle opgaver, dels med rette må kunne forvente, at en forskningsinstitution også har tilrettelagte programmer på linje, der rækker ud over den nærmeste fremtid. Dette gælder også forsknings- og udviklingsarbejde vedrørende reaktorkonstruktion, som i sin tid i særlig grad var genstand for drøftelse. Efter at forhandlingerne om Danmarks tiltræden af fællesmarkedet — og dermed af Euratom — var blevet midlertidigt afbrudt, var der i kommissionen enighed om, at man, da udviklingen af en selvstændig dansk reaktortype selvsagt ikke kan og ikke har kunnet anses for realistisk, foruden allerede etablerede samarbejdskontakter burde søge nærmere samarbejde til anden side, og en aftale herom blev indgået med Aktiebolaget Atomenergi i Stockholm. Denne aftale åbner mulighed for såvel forskningsmæssigt samarbejde som for samarbejde mellem interesserede industrier i de to lande i overens-

*) Redegørelsen er optrykt i årsberetningen for 1965-66, side 97 f.